

Binyekáresz avatások a táborokban

Binyekáresz. Ezt a szót először Papi Lalitól hallottam, aki gyakran emlegette, ha valaki nem szeretem emberről szolt: Ez a lurkó is azt hiszi magáról, hogy ő a főbinyekáresz! Mi is mondogattuk utána, de minden értelem nélkül. Jól hangzó szó volt. Történt, hogy Kunszentmártonban voltunk egy jó hónapig és a múzeumi anyagot leltároztuk újra. A munkában részt vettek egyetemisták Debrecenből, Szegedről, Pestről (pl. Bárkányi Ildikó, Magyarai, Kotics). Nagy meleg volt, de a börtön egyik cellájában 20 literes fekete demizsonban (Dercsényi Laci ajándéka az olajosoktól) tiszasasi bor volt, s jó pincehideg. Nagy Molnár Miklós ekkor tűnt fel a színen, s nem is akárhogyan: ő volt a töltögető ember. Mindig üdítő és hideg fröccsöket szolgált a zárt udvaron, tűző napon dolgozóknak. Elhatároztuk, hogy elismerjük nagyszerű közreműködését. Valami címet adományozunk neki. Legyen főbinyekáresz! Ez jól hangzott.

Ám Sztrinkó Pista vétót jelentett be: Nem lehet mindjárt egy kezdő Főbinyekáresz, alább kell kezdenünk! Mi lesz később, ha új érdemeket szerez? Így meg kellett elégednie az albinyekáresz címmel.

Az avatásról számtalan fotó készült. Ez a további rítusokat is meghatározta. Mindig a fellelhető, környezetben előforduló alkalmi tárgyakkal válogattunk, a szertartás résztvevői is amit értek azt vették magukra, tették fejükre.

Nagy Molnár pl. a múzeumba frissen bekerült Szent Mihály lován ült, arca előtt egy ovális képkeretet tartott, az ipartestületi temetési fáklyákat vittük mellette, s postakürttel fújtunk indulót, majd az előző kiállításból lebontott nád kötegekből körötte tüzet gyújtottunk, ráfektettük az égő kör közepén egy szekérkerékre, amibe szimbolikusan beletörtük. Majd a legnagyobb hőség és tűz közepette gégerándulás nélkül kellett meginnia egy kancsó bort. Azt hiszem, hogy ez volt szertartás tekintetében a máig legjobb avatás.

Sztrinkó Pista címe Főfőbinyekáresz avagy Vezérlő binyekáresz. Ezt a címet két fokozatban nyerte el. Először Szabadszálláson főbinyekáresszé avattuk, akkor csodálatos tábort szervezett, de sajnos, mert az óvodában biztosította étkezésünket, úgy véltük, hogy ezt is vékonyan viszi. Ám a következő évben – nem azért, mert ekkor Tiszti Clubban ebédeltünk -, hanem mert az Aranyhomok tsz-től ingyen kapott egy 35 literes hordó aranyérmes bort, amit felütött a szállásunkon az ágyak között és ki-ki *ad libitum* használhatta – kapta ezt a kitüntető címet. Ez még önmagában nem lett volna elegendő, de azt is kitalálta, hogy mellé egy ballon szódát tett, s ki-ki kedve szerint ihatott olyan fröccsöt, amilyet akart. Mint Bacchust ültettük a szertartás során a hordóra, s ő nyitogatta a pohárral oda pofátlankodók számára a hordó csapját fején egy vasutas sapkával. Természetesen a poharazók sorát ő nyitotta meg, de neki térden állva ketten is szolgáltak: egyik bort, másik szódát. Ettől kezdve az ő jóváhagyása nélkül senki sem nyerhetett binyekáreszi fokozatot.

Novák Lacit egy nagykőrösi tanácskozáson avattuk fel a Három Város Főbinyekáreszává. Vacsora után, amikor már jól megindult a dallás, magas volt a hangulat. Különös menet érkezett a binyekáresz avatásra. Elöl Örsi Piri rövid piros szoknyában, derekán levő madzagról egy

Írta: Szabó László

2011. június 27. hétfő, 16:30 - Módosítás: 2018. április 03. kedd, 20:14

formás lopótők lógott le, kezében valamely instrumentum (lehet, hogy kovácsoltvas házoromdész). Őt környezték rúzzsal kikent férfiak lábujjhegyen. Elénekeltek: *Mikor én még legény voltam...*

című nótát. Ezután jómagam felolvastam egy Novák számára készített irományomat, amelyet szűkebb kör már ismert, s a három város szexuális életének kutatásáról szólt. Majd ezzel kapcsolatban tett fel egy bizottság indiszkrét kérdéseket, s ezek arra irányultak, hogy bizonyos megfigyeléseit bővebben fejtse ki. Valamennyi kérdés előtt egy kupa bort kellett görcsoldóként lehajtania. Ezután átadtunk neki egy Erdélyből származó, virágcserepbe tűzhető kis kopjafát. Reggelig tartott a nagy derbi.

Ráduly Emil a harmadik vagy negyedik Tisza-túrán érdemei elismeréseként (pl. megmenekített bennünket egy hajóval való összeütközéstől, vitorlát eszkábált felfújtatott gumi matracokból, evezőkből készítve árbócot, stb.) elnyerhette a Vizibinyekáresz kitüntető címet. Olyan ember volt, aki mindennel tudott szolgálni egy nomád vagy tengerész környezetben. Azt mondtuk, hogy ha valaki megkérdezné, hogy tudna-e hirtelen valaki adni egy háromélű szűcs tűt, hát Emil már adta is. Kőtelken a Tisza parton táboroztunk. Aznap Emillel sikerült felhajtunk a helyi boltban 10 esztendeje ott lévő Tarcali furmintot leszállított áron 3 ládával. Ennek öröme este binyekáresz avatást tartottunk. Éjfélkor Emilnek be kellett mennie fűzfa koszorúval a fején a vízbe, s 10 merülést végeznie, miközben egy hatalmas kupával meg kellett innia minden merülésnél egy-egy húzás Tisza vizet. Kemény dolog volt, de bepótoltuk utána fertőtlenítő tarcalival. Ez alkalommal sült halat fogyasztottunk. De mi nem hallgattunk, hanem igencsak dallottunk. Emil és kislánya, illetve Zsuzsika lányom szép táncot mutattak be az agyagosban. A vizsgára bocsátás előtt komoly kérdéseket is intéztünk az avatandóhoz, de ezekre sajnos már nem emlékezem. Mi, hogy az ünnepély fényét emeljük sárral kentük be magunkat, amit a szertartás után gyertyákat és lámpákat is gyújtva rövid vízi felvonulással mostunk le magunkról.

Ujváry Zoltán Kiskunmajsán látogatta meg a táborunkat és méltó fogadtatásban részesítettük. Ott is volt két napig, s a hangulatról annyit, hogy a Cegléden lekéssett csatlakozáskor hihetetlen mennyiségű sört ittunk meg amellet, hogy útravalót is kaptunk. Én Debrecenbe utaztam vele, mert ott volt valamilyen más rendezvény. Elég azonban, hogy amikor a cívis városban leszálltunk a vonatról, s ott a vagon lépcsőjénél szembe találkozott egyik nyelvész kollegájával, kezétcsókolommal üdvözölte.

A binyekáresz avatási szertartás egyik lényege a spontaneitás, a másik, hogy lehetőleg frissen begyűjtött tárgyakkal vegyük körül. Nos így történt, hogy az alakuló majsai múzeum egyik szobájából egy suszterszéket hoztunk trónusnak és arra ültettük. Hogy megfelelő magasságban legyen félig meghajolva, illetve guggolva avattuk emlékezetem szerint. Feje fölé egy nagy leveses cseréptálat tartottak a lányok (Korkes Zsuzsa és Mészáros Ági), mi binyekáreszek díszőrséget álltunk, valami behozott tárggyal a kezünkben (Novák és jómagam). Bellon töltögette az avatandó kupáját, Sztrinkó főfbinyekáresz beszédet mondott, s egy hosszú kaszapengével ütötte Kun-palóc binyekáresszé. Feladata az volt, hogy három erotikus anekdotát kellett elmondania a Menyecske a kemencében című kötetből, s mindegyik után fenéig, egy hajtásra kiinni poharát.

Írta: Szabó László

2011. június 27. hétfő, 16:30 - Módosítás: 2018. április 03. kedd, 20:14

Darkó Jenőt Tiszafüreden óriási népes szertartáson avattuk fel Tisza menti főbinyekáresszé.

Egy sereg fotó készült róla. A szertartás mester Havassy Péter főbinyekáresz volt. De jelen voltak Bagi, Vadász, Testa, jómagam a binyekáresz testület nevében. Havassy tübitékával a fején behozott egy tálban borba áztatott kenyeret, amit Jenőnek térden állva kellett magához venni, Tóth Jutka és Béres Marika (Boldoganya) asszisztáltak hozzá, miközben egy Bagi által írott szöveget olvastunk fel. Jenő fején egy vasutas sapka volt, mint friss gyűjteményi darab. Az újdonság azonban az volt, hogy számtalan apród is közreműködött. Az ott lévő, táborbeli gyerekek: így Vadász Pista lányai, Lacika fiam, Darkó Balázs és Kati, Szabó Géza gyerekei. Az apródokat Testa vette kezelésbe és énekellette őket, sorfalat állított belőlük. Volt valami lábmosás lavórban is, de erre már nem emlékezem pontosan.

Én úgy emlékezem, hogy főbinyekáreszi címemet a Milléren a 40 éves fennállásomkor kaptam, s az a nagy diploma, aminek a múzeumban kellene lennie (sokáig az irodámban volt az adattári szekrény üvegajtaján) ezt is tartalmazza. Barna Gábor és Sztrinkó adta át ünnepélyes keretek között, kaptam vele egy kukoricaszárral bedugott mezőtúri zöld pálinkás butellát is jóféle pálinkával. Ott mindenki egy kis kb. 5 cm átmérőjű kemény papírból kivágott jelvényt is viselt 40-es számmal a közepén. Ott annyira nem különült ez az avatás és az ünnepség egyéb része.

Havassy és Vadász avatására már nem tudok visszaemlékezni. Azt hiszem azonban, hogy mindkettő Tiszafüreden esett meg.